

วันที่ ๒๘ กันยายน วันพระราชนิพนธ์ภาษาไทย

ธงไตรรงค์
ธงชาติไทย

"เป็นมากกว่าสามสีที่คนไทยรู้จัก"

“ธงชาติและเพลงชาติไทย
เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย
เราจงร่วมใจยืนตรงเคารพธงชาติ
ด้วยความภาคภูมิใจในเอกราช
และความเสียสละของบรรพบุรุษไทย”

ประเทศไทย
รวมเลือดเนื้อ
ชาติเชื้อไทย

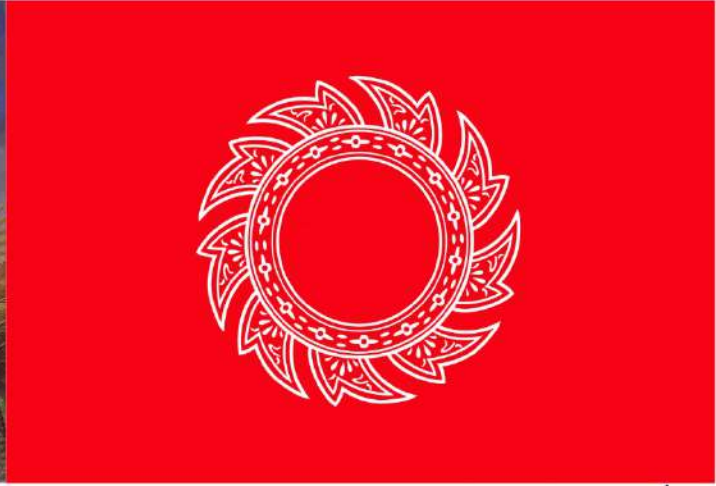
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตราพระราชบัญญัติธงขึ้นใหม่ในพุทธศักราช ๒๔๖๐ เนื่องจากในสมัยนั้นไทยเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ กับประเทศฝ่ายสัมพันธมิตร ซึ่งส่วนใหญ่ธงจะมีสามสี ธงชาติไทยได้ถูกกำหนดเป็นรูปสี่เหลี่ยมรี ขนาดกว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน มีแถบสีน้ำเงินแก่กว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๓ ของขนาดกว้างแห่งธงอยู่กลาง มีแถบขาวกว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๖ ของขนาดความกว้างแห่งธงข้างละแถบ และมีแถบสีแดงกว้างเท่าแถบขาวประกอบขึ้นนอกอีกข้างละแถบ และเรียกรธงนี้ว่า “ธงไตรรงค์” ถือเป็นสัญลักษณ์อันสูงสุดของชาติเป็นสิ่งเตือนใจให้คนไทยได้รำลึกถึงการเสียสละเลือดเนื้อของบรรพบุรุษเพื่อรักษาไว้ซึ่งแผ่นดิน และร้อยดวงใจคนทั้งชาติให้เป็นหนึ่ง หล่อหลอมความรักสามัคคี สร้างเสริมความภูมิใจในความเป็นชาติ ก่อเกิดเป็นพลังยิ่งใหญ่ในการพัฒนาชาติไทยให้วัฒนาสถาพร

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายนของทุกปีเป็นวันพระราชทานธงชาติไทย (Thai National Flag Day) และเริ่มในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ เป็นวันแรก โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ รวมทั้งกำหนดให้มีการชักและประดับธงชาติไทยในวันดังกล่าว เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจของคนในชาติและเป็นการน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย ดังนั้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้ดำเนินโครงการปลูกจิตสำนึกและสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับธงชาติไทย ให้หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไป ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธงชาติไทย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมต่อไป

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
พ.ศ. ๒๓๒๕ - ๒๓๕๒
His Majesty King Phutthayotfa Chulalok (Rama I) the Great
1782-1809 A.D.

ย้อนกลับไปในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ ๓ ผู้ทรงสถาปนาราชวงศ์จักรี พระองค์ได้ทรงกำหนดให้นำ “จักร” อันเป็นเครื่องหมายแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ วางไว้กลางผ้าพื้นสีแดงเพื่อเป็น สัญลักษณ์สำคัญในนามองชาติสยาม

จักรในพระกรขององค์พระนารายณ์

ธงวงจักร สมัยรัชกาลที่ ๑

เหตุที่ต้องเป็น “วงจักร”

เนื่องจากมีความเชื่อกันว่า พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสยามทุกพระองค์ ได้เสด็จจวตารมาจากองค์พระนารายณ์ ซึ่งเป็นสมมุติเทพ โดยที่พระกรขององค์พระนารายณ์มีของสำคัญสี่อย่าง ได้แก่ จักร สังข์ คทา และธรรณี โดยองชาติสยามแบบแรกที่พระองค์ได้พระราชทานตามการบันทึกที่ปรากฏในพระราชบัญญัติธงว่าด้วยแบบอย่างธงสยามรัตนโกสินทร์ศก ๑๑๖ และ ๑๑๘ นั้น กำหนดให้ใช้ฉีก ประดับบนเรือกำปั่นหลวง เพื่อแสดงความแตกต่างจากเรือราษฎรชาวสยามทั่วไปที่ยังคงใช้ธงสีแดง ซึ่งมีสถานะเป็นเพียงธงอาณัติสัญญาณประจำเรือราษฎรของชาวสยาม ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยแบบอย่างธงสยาม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๖ และ ๑๑๘ ตรงกันว่า

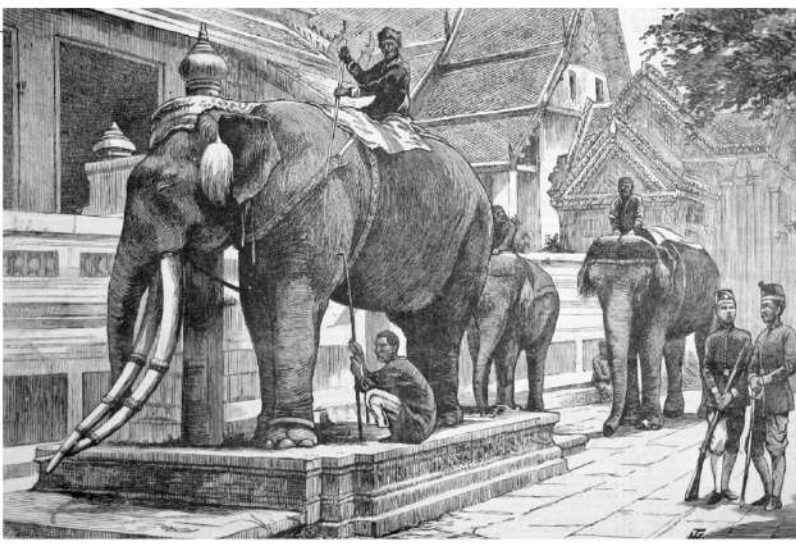
“...ครั้นถึงในรัชกาล

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
ทรงพระราชดำริเห็นว่า เรือหลวงกับเรือราษฎร
ควรมีเครื่องหมายสำคัญให้เห็นต่างกัน
จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่งให้บรรดา เรือหลวงทั้งปวง

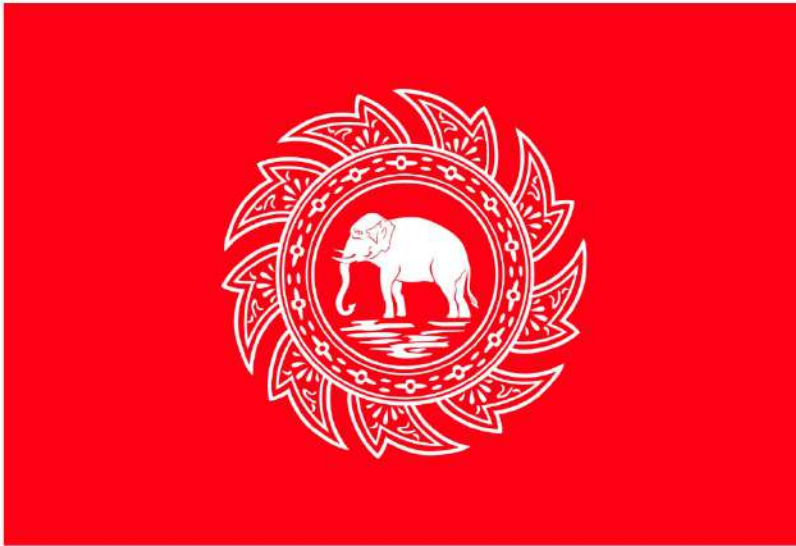
ทำรูปจักรอันเปนนามสัญญาพระบรมราชวงศ์แห่งพระองค์
ลงไว้ในกลางธงพื้นแดงนั้น เปนเครื่องหมายใช้ในเรือหลวง...”

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
พ.ศ. ๒๓๕๒ - ๒๓๖๗
His Majesty King Phutthaloetla Naphalai (Rama II)
1809-1824 A.D.

การสมโภชช้างเผือกบนแผ่นดินสยาม

ธงช้างเผือกในวงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒

ขึ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ได้เกิดปรากฏการณ์มหัศจรรย์ขึ้นบนแผ่นดินสยาม พระองค์ทรงได้ช้างเผือกเอกมาถึงสามช้าง ได้แก่ พระยาเศวตถกฤษร พระยาเศวตไอยรา พระยาเศวตคชลักษณ์ ซึ่งนับถือในประเพณีไทยว่าเป็นพระเกียรติยศอย่างสูง พระองค์จึงโปรดให้ทำรูปช้างสีขาววางไว้กลางวงจักรสีขาวบนผ้าพื้นสีแดง และนับเป็นการใช้รูปช้างเผือกบนธงชาติสยามครั้งแรก ส่วนราษฎรทั่วไปยังคงใช้ธงแดงเกลี้ยงเป็นสัญลักษณ์อาณัติสัญญาณประจำเรือเช่นเดิม ดังหลักฐานที่บันทึกไว้ในความตอนต้นของพระราชบัญญัติว่าด้วยแบบอย่างธงสยาม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๖ และ ๑๑๘ ตรงกันว่า

“...ต่อมาถึงในรัชกาล

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ครั้งนั้นมีสารเสวตรอันอุดมด้วยลักษณะ มาสู่พระราชสมภารถึงสามช้าง

เป็นการพิเศษไม่มีได้ในประเทศอื่นเสมอเหมือน

ควรจะอัศจรรย์อาไศรยคุณพิเศษอันนั้น จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ

ให้ทำรูปช้างเผือกลงไว้กลางวงจักรในธงเรือหลวงนั้นด้วย...”

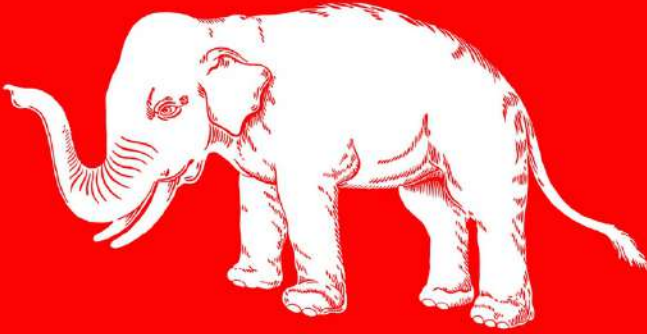

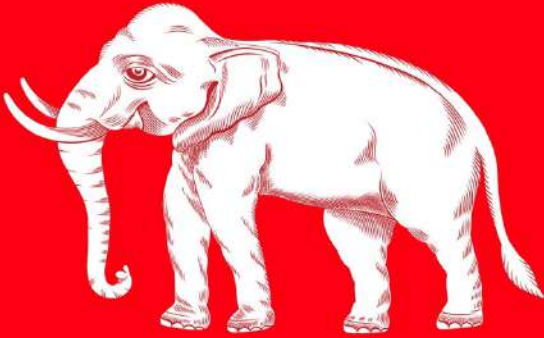

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
พ.ศ. ๒๓๖๖ - ๒๓๘๔
His Majesty King Nangklao (Rama III)
1824-1851 A.D.

ธงชาติเมือง สยาม

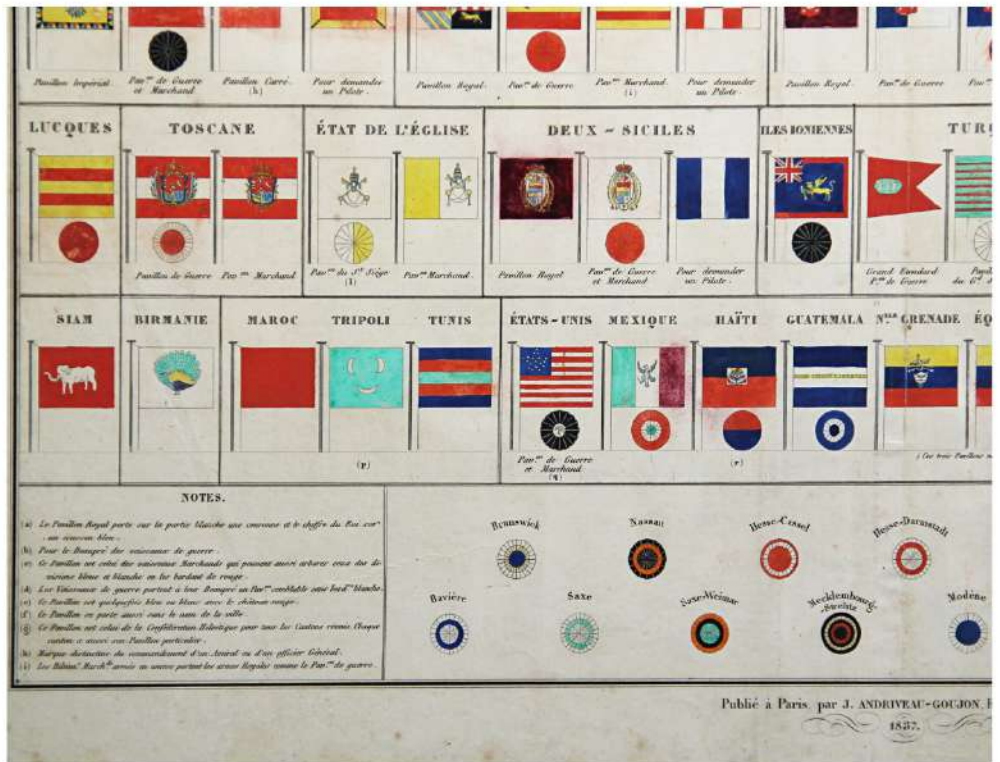
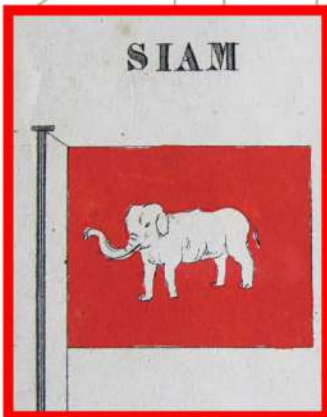
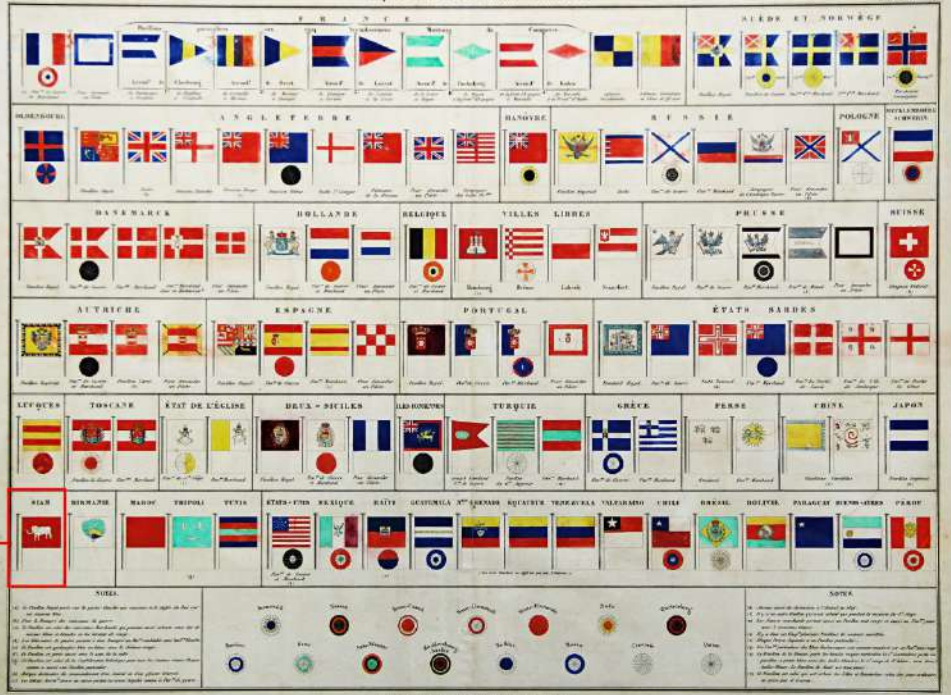
ธงช้างเผือกปล่อย สมัยรัชกาลที่ ๓

SIAM

ขึ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ สยามได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ธงชาติสยามครั้งใหญ่ โดยได้มีการค้นพบหลักฐานสำคัญจากบันทึกของนักเดินเรือทั่วโลกว่ามีการใช้รูปช้างเผือกที่ปราศจากวงจักรบนผ้าพื้นแดงเป็นธงชาติสยามสำหรับใช้ชัก ประดับบนเรือของสามัญชนโดยทั่วไปได้แล้ว ซึ่งหลักฐานสำคัญที่แสดงการใช้ธงช้างเผือกเป็นธงชาติสยามที่เก่าแก่ที่สุดและได้รับการยอมรับในสมาคมรบนานาชาติคืองานพิมพ์ของ Andriveau - Goujon : Pavillons Et Cocardes Des Principales Puissances Du Globe ตรงกับ พ.ศ. ๒๓๘๐

PAVILLONS ET COCARDES DES PRINCIPALES PUISSANCES DU GLOBE
d'après des Documents Officiels.

งานพิมพ์ของ Andriveau - Goujon : Pavillons Et Cocardes Des Principales Puissances Du Globe

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
พ.ศ. ๒๔๑๑ - ๒๔๕๓
His Majesty King Chulalongkorn (Rama V)
1868-1910 A.D.

ต่อมา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้มีการตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับธงชาติเป็นครั้งแรกบนแผ่นดินสยาม โดยมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า

“พระราชบัญญัติว่าด้วยแบบอย่างธงสยาม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๑๐”

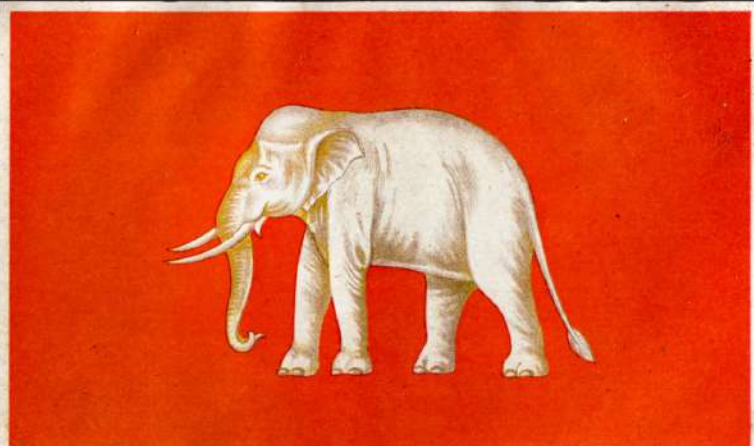
สยามSIAM

ข้อ ๑๓ ของชาติสยาม

ข้อ ๑๓ ของชาติสยาม เป็นรูปช้างเผือกเปล้าพื้นแดง ใช้ในเรือกำปั่นแลเรือทั้งหลายของพ่อค้าเรือกำปั่นแลเรือต่างๆ ของไปรเวตทั่วไปในชาวสยาม

ประกาศมาแต่พระที่นั่งจักรกรีมหาปราสาท ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม รัตนโกสินทร์ คีจี่ ๑๑๐ วันที่ ๔๕๓๖ ในรัชการ บัณฑิตยัณนี้

๒๐

๑ ที่ ๑๓ ธงสำหรับชาติสยาม ๑

No. 13

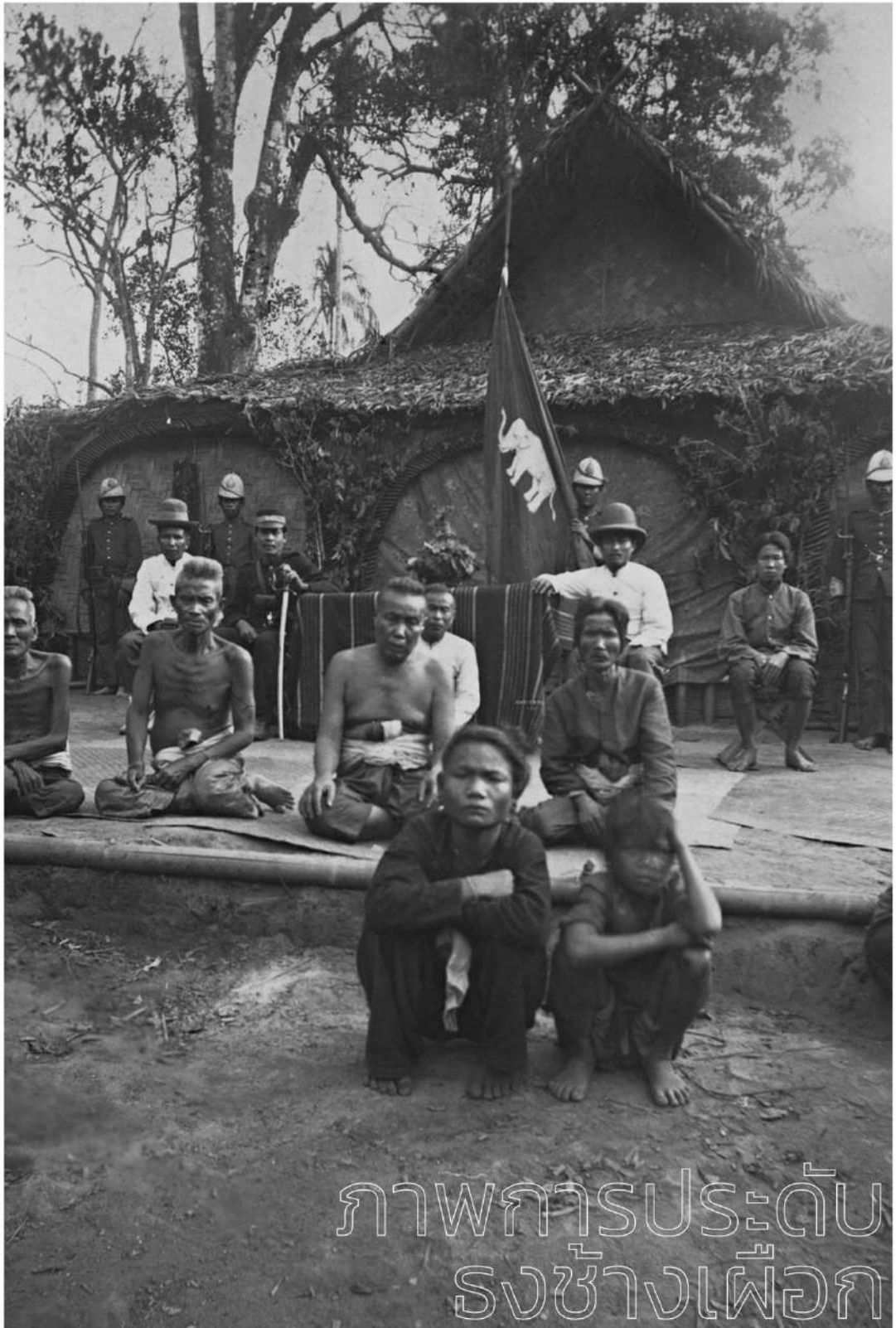
THE NATIONAL FLAG. ๑ LE DRAPEAU NATIONAL. ๑ DIE NATIONAL-FLAGGE

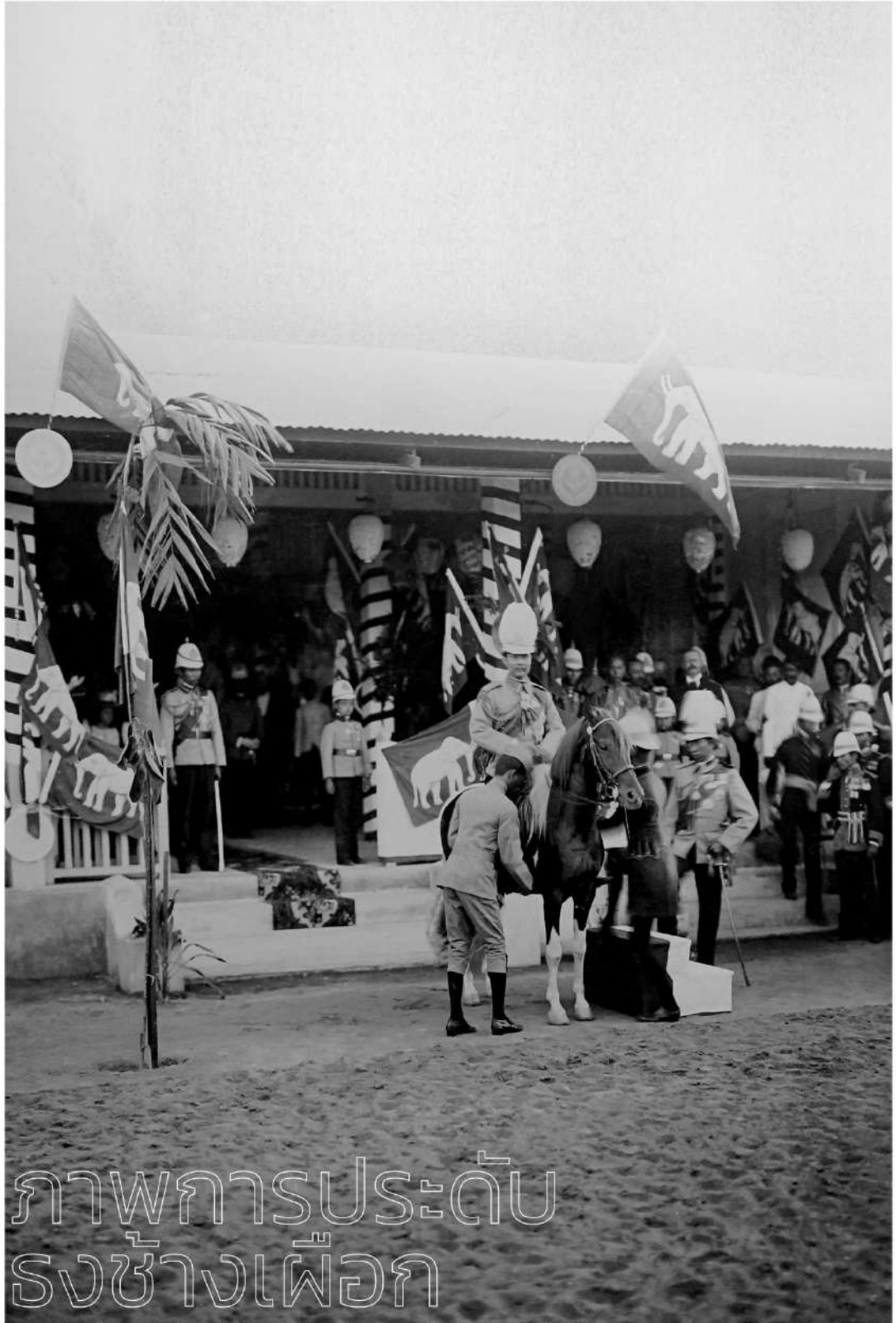
เนื่องจากการทำธงช้างเผือกด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ไม่เป็นเอกภาพ และไม่สมเกียรติในฐานะธงชาติสยาม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงมีพระราชประสงค์ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยแบบอย่างธงสยามขึ้นมา

ภาพการประดับ
ธงช้างเผือก

ณ ชานักพสยามในราชการปราบฮ่อที่ปลายขอบขันทสีมา
ถ่ายโดยคณะสำรวจของ ม.ปาวี ราว พ.ศ. ๒๔๒๘-พ.ศ. ๒๔๓๐

ภาพการประดับ ธงช้างเผือก

เพื่อถวายพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
ขณะประทับบนหลังม้าพระที่นั่ง

พระอวตัมบุรุษ พระราชทานสันติสุขแด่สันติภาพ
ให้แก่อสยามประเทศ.

กระทั่งขึ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ตรงกับ พุทธศักราช ๒๔๕๙ พระองค์ได้ทรงเล็งเห็นถึงการที่ประชาชนโดยทั่วไป จัดทำหรือวาดรูป ช้างเผือกบนธงชาติสยามที่มีความหลากหลาย ไม่สง่างาม ไม่สมเกียรติในฐานะธงชาติสยามดังที่ ปราบกฏเป็นหลักฐานในพระราชบัญญัติธง รัตนโกสินทร์ ศก ๑๒๙ ดังนี้

*“แลทั้งรูปช้างซึ่งใช้กันอยู่ก็ไม่งดงาม จนเกือบไม่ทราบว่าเป็นช้างหรืออะไร
เป็นเพราะวาดรูปช้างนั้นเป็นการลำบากนั่นเอง ควรที่จะแก้ไข”*

จึงทำให้มีการยกเลิกการใช้ธงช้างเผือกปล่อยหรือธงช้างเผือกเปล่านั้น และเปลี่ยนมาใช้ธงแดงขาว ห้าริ้ว หรือชื่ออย่างเป็นทางการในพระราชบัญญัติธงว่า **“ธงคำขาย”** เป็นธงชาติสยามสำหรับ ให้ประชาชนใช้ชึก ระดับรับเสด็จแทนธงช้างเผือก พร้อมกับประกาศให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ มีธงชาติสยามเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดให้เป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่น ซึ่งธงชาติ ทั้งสองแบบถูกประกาศใช้ในฐานะธงชาติสยามวันเดียวกันคือวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๙ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกประกาศเพิ่มเติมแลแก้ไขพระราชบัญญัติธง รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๙ ตามมาตรา ๔ ดังต่อไปนี้

ธงช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่น
สมัยรัชกาลที่ ๖

ธงแดงขาวห้าริ้ว สมัยรัชกาลที่ ๖

- ข้อ ๑๙ ให้แกธงชาติเป็นพื้นสีแดง กลางเป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่น หน้าหันเข้าข้างเสา สำหรับเป็นธงราชการ
- ข้อ ๒๐ ธงคำขายรูปสี่เหลี่ยมพื้นแดง มีขนาดกว้าง ๑ ส่วน ยาว ๑ ๑/๒ ส่วน มีแถบขาว ๒ ผืน กว้าง ๑/๖ ของส่วนกว้างของธง ทาบภายในติดตามยาว ห่างจากขอบล่างแถบของธง ๑/๖ ของส่วนกว้างของธง

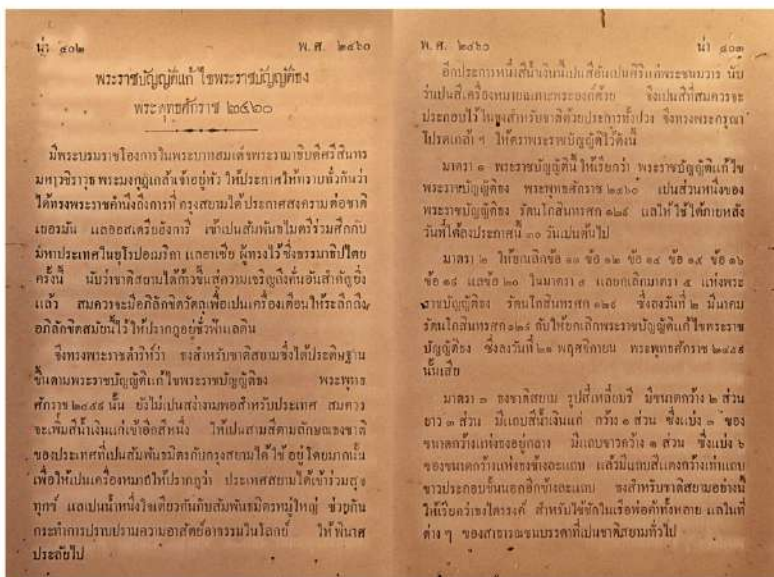
จวบจนกระทั่งสยามได้ประกาศเข้าร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๐ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ จึงได้มีพระราชประสงค์ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบธงชาติสยามใหม่ โดยเปลี่ยนแถบสีแดงตรงกลางของธงแดงขาวห้าริ้ว หรือธงค้ำชาย ให้เป็นสีน้ำเงินแก่หรือสีขาบ เพื่อให้เป็นสามสีตั้งเช่นธงชาติสำคัญของประเทศมหาอำนาจที่ร่วมรบเคียงบ่าเคียงไหล่กับสยามในนามว่าสัมพันธมิตรซึ่งปรากฏเป็นหลักฐานและมีใจความดังนี้

“ธงสำหรับชาติสยาม

ซึ่งได้ประดิษฐานขึ้นตามพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติธง พระพุทธศักราช ๒๔๕๙ นั้น ยังไม่เป็นสง่างามพอสำหรับประเทศสมควรจะเพิ่มสีน้ำเงินแก่เข้าอีกสีหนึ่งให้เป็นสามสี เพื่อให้เป็นเครื่องหมายให้ปรากฏว่า ประเทศสยามได้เข้าร่วมสุขทุกข์ แลเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับสัมพันธมิตรใหญ่

อีกประการหนึ่งสีน้ำเงินนี้เป็นสีอันเป็นศิริมงคลแก่พระชนมวาร นับว่าเป็นสีเครื่องหมายเฉพาะพระองค์ด้วย จึงเป็นสีที่สมควรจะประกอบไว้ในธงสำหรับชาติด้วยประการทั้งปวง”

โดยพระองค์ได้พระราชทานนามธงชาติสยามแบบใหม่ที่ประกอบด้วยสีแดง สีขาบ และสีน้ำเงินแก่หรือสีขาบนี้ว่า “ไตรรงค์” และได้มีการประกาศใช้เป็นธงชาติครั้งแรกในพระราชบัญญัติประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติธงครั้งที่ ๒ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๐ ในมาตราที่ ๓

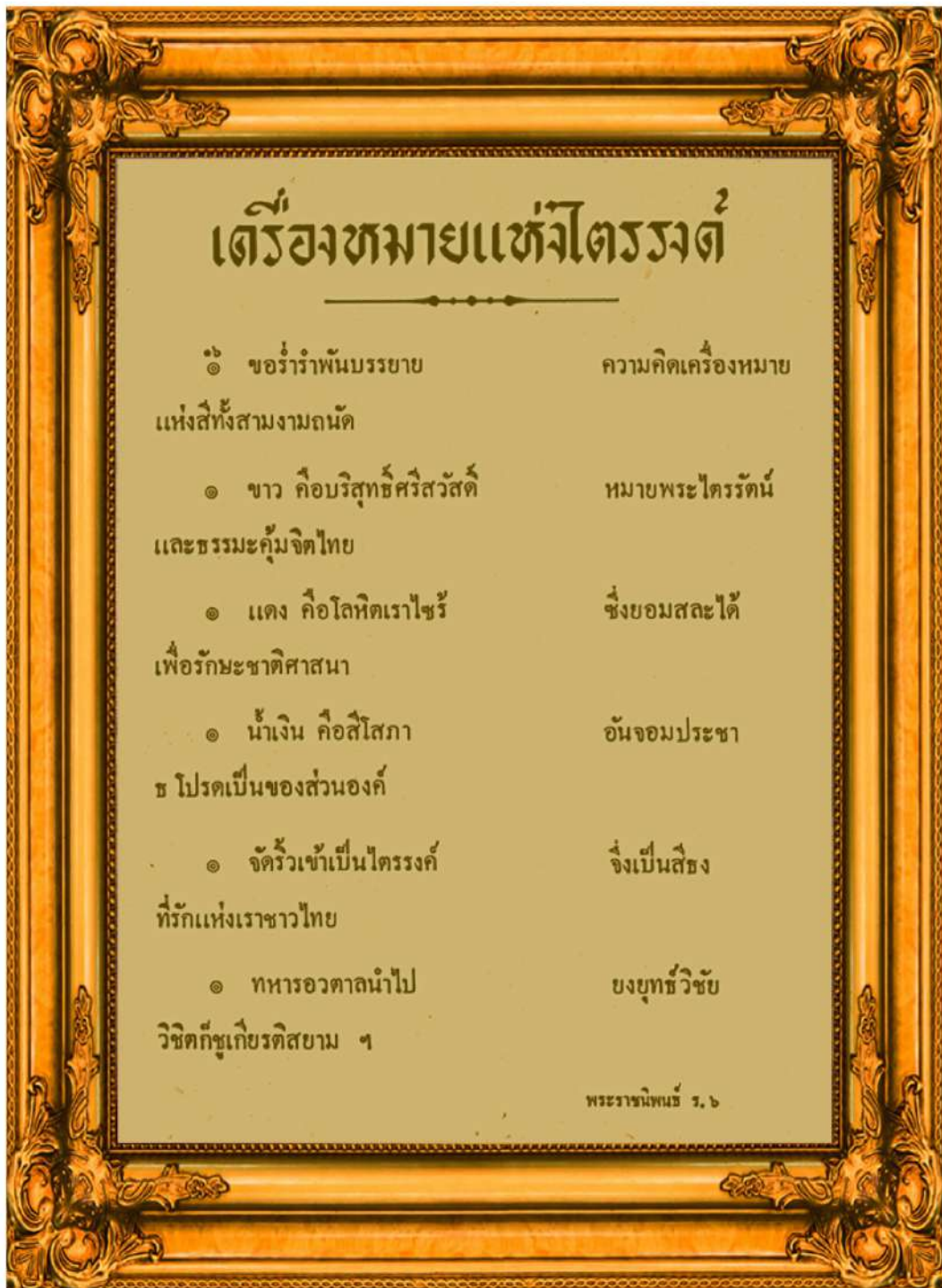

ธงไตรรงค์

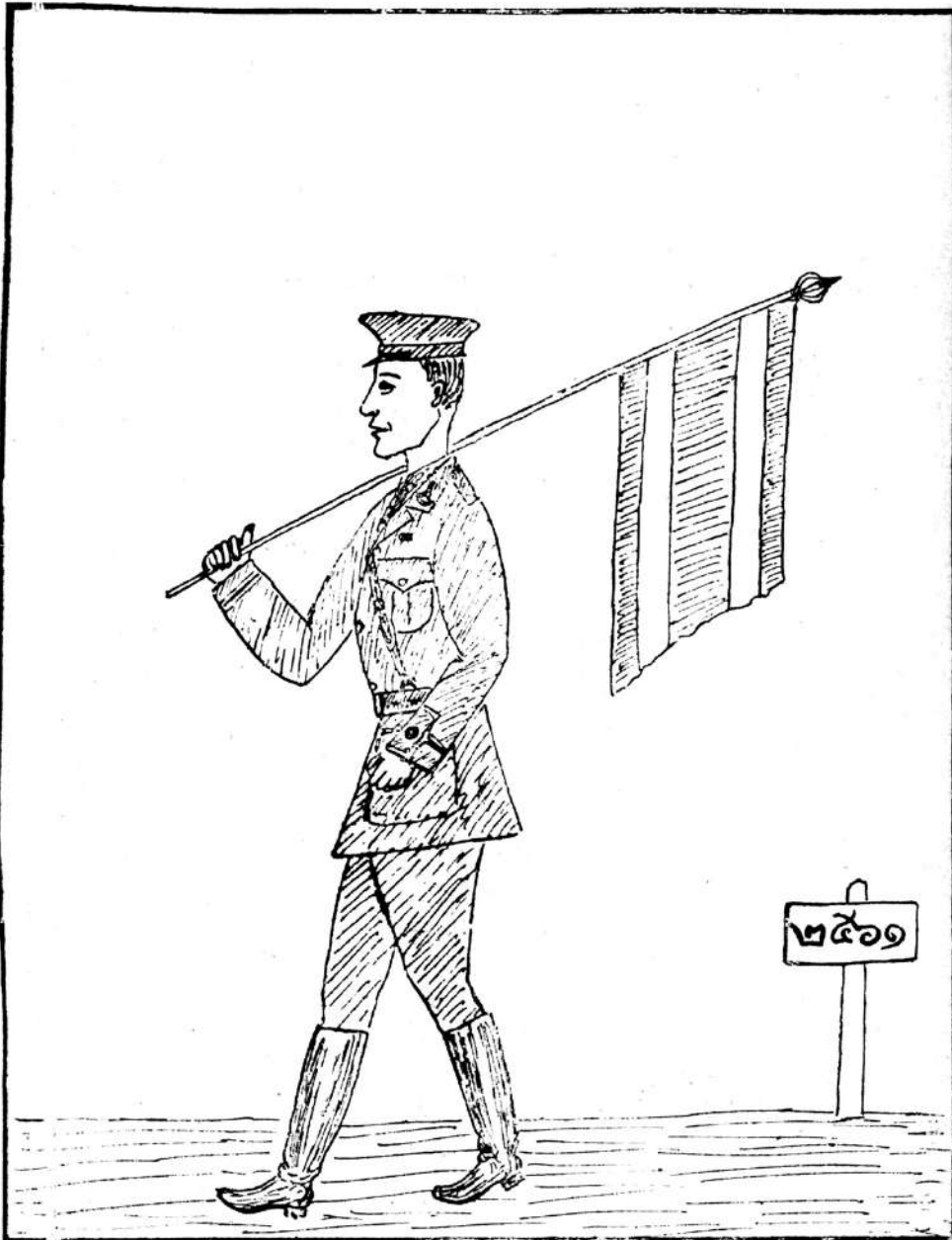
ธงไตรรงค์ สมัยรัชกาลที่ ๖ ถึงปัจจุบัน

ธงชาติสยาม รูปสี่เหลี่ยมรี มีขนาดกว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน มีแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๓ ของขนาดกว้างแห่งธงอยู่กลาง มีแถบขาวกว้าง ๑ ส่วน ซึ่งแบ่ง ๖ ของขนาดกว้างแห่งธงข้างละแถบ และมีแถบมีสีแดงกว้างเท่าแถบขาวประกอบขึ้นนอกอีกข้างละแถบ ธงสำหรับชาติสยามอย่างนี้ให้เรียกว่าธงไตรรงค์ สำหรับใช้ชักในเรือพ่อค้าทั้งหลาย และในที่ต่าง ๆ ของสาธารณชนบรรดาที่เป็นชาติสยามทั่วไป

ส่วนความหมายของแถบสีบนธงไตรรงค์ ธงชาติไทย ที่เราก่อนจำกันตั้งแต่เด็ก ๆ ว่า แดงคือชาติ ขาวคือศาสนา น้ำเงินคือพระมหากษัตริย์ มาจากการให้คำนิยามความหมายจากบทพระราชนิพนธ์เรื่อง "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชนิพนธ์ไว้ในหนังสือดุสิตสมิต ฉบับพิเศษ พ.ศ. ๒๔๖๑

และใน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้มีการฉลองการใช้ธงไตรรงค์เป็นธงชาติ
ครบรอบ ๑ ศตวรรษ หรือ ๑๐๐ ปี ทางรัฐบาลได้มีการกำหนดมาตรฐานสีธงชาติไทยให้มีค่าเป็น
หน่วยสากลเป็นครั้งแรก ทำให้ง่ายต่อการรับรู้ค่าเฉดสีสำหรับการจัดทำ ผลิตภัณฑ์ธงชาติไทยให้
เป็นไปอย่างมีเอกภาพ ไม่ผิดเพี้ยน

๑. หนึ่งขวบผ่านไป
อีกย่านและยังดวง

ก็ประหนึ่งวิถีล่วง
มนะมั่งจะเดินต่อ

ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ในหลวงรัชกาลที่ ๖ ทรงวาดหลังจากที่ประกาศใช้ธงไตรรงค์ผ่านไป ๑ ปี

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๒๘ กันยายน ของทุกปี เป็นวันพระราชทานธงชาติไทย (Thai National Flag Day) รวมทั้งกำหนดให้มีการชักและประดับธงชาติในวันดังกล่าวด้วย เพื่อเป็นการสร้างความภาคภูมิใจของคนในชาติ และเป็นการน้อมรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย

ธงชาติไทยผืนใหญ่ที่สุดในโลก-ฉลอง ๑๐๐ ปี แห่งการพระราชทานธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง รูปรองชชาติตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒

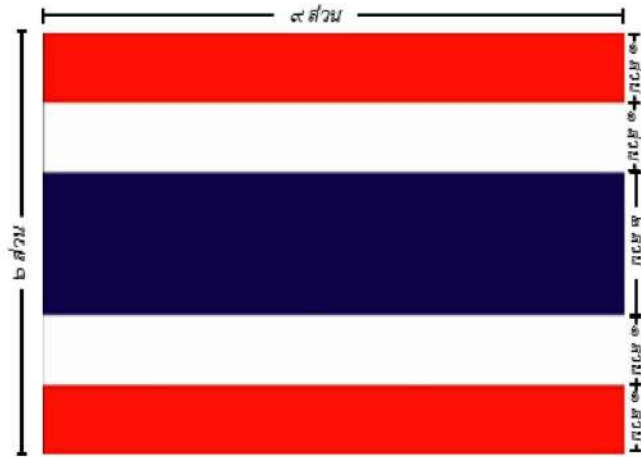
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ นายกรัฐมนตรี จึงประกาศกำหนดรูปรองชชาติ หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ธงไตรรงค์” ตามลักษณะที่กำหนดในพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ ไว้เป็นตัวอย่าง ดังปรากฏรายละเอียดตามตัวอย่างของรูปรองชชาติท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

รูปธงชาติตามพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒

สัดส่วน: 6 ส่วน : 9 ส่วน

ในกรณีที่ธงชาติเป็นผืนผ้า หน่วยงานของรัฐจะมีการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติในงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐให้เป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ให้กำหนดเป็นดังนี้

ค่ามาตรฐานการวัดสีธงชาติในลักษณะเป็นค่าแนะนำ

สี	ระบบสี CIELAB D65			
	L*	a*	b*	ΔE^*
แดง	36.4	55.47	25.42	ไม่เกิน 1.5
ขาว	96.61	-0.15	-1.48	ไม่เกิน 1.5
น้ำเงิน	18.63	7.89	-19.45	ไม่เกิน 1.5

หมายเหตุ :

- เครื่องมือมาตรฐานที่ใช้วัดค่ามาตรฐานการวัดสีธงชาติ ในที่นี้คือเครื่อง Colorimetric spectrophotometer หลักการ 45/0 หรือ หลักการ d/8 โดยใช้โหมดการวัดแบบ Specular Exclude ; SCE (หลักการ d/8 เส้นผ่านศูนย์กลาง sphere ต้องไม่น้อยกว่า 152 มม.), แหล่งแสงประดิษฐ์ และ มุมมองผู้สังเกตการณ์ใช้: D65/10° .
- ฟังก์ชันยูวี: ตัดแสงยูวี หรือ ควบคุมได้
- มาตรฐานที่สอดคล้อง: ASTM E1164.

ระเบียบและข้อกำหนดที่สำคัญที่ประชาชนควรทราบ เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อธงชาติไทย

คนไทยทุกคนล้วนมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ และการดำรงไว้ซึ่งเอกราชของชาติ และองค์ความรู้สำคัญเกี่ยวกับธงชาติไทยที่เราไม่ควรมองข้ามคือ กฎ ระเบียบ การใช้ การชก การประดับ การแสดงความเคารพ และบทลงโทษเมื่อมีการใช้ธงชาติไทยไปในทางที่ผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดในการใช้ธงชาติไทยในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งได้ระบุอย่างชัดเจนอยู่ในพระราชบัญญัติธง พุทธศักราช ๒๕๒๒ หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ ซึ่งมีใจความสำคัญดังต่อไปนี้

มาตรา ๕๒

ผู้ใดใช้หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงที่ได้กำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ที่สิ่งบรรจุ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด หรือสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ โดยไม่สมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓

ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อธงตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ ดังต่อไปนี้

- (๑) ประดิษฐ์รูป ตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายอื่นใดในผืนธง รูปจำลองของธง หรือในแถบสีธง นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
- (๒) ใช้ ชก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงอันมีลักษณะตาม (๑)
- (๓) ใช้ ชก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ ที่หรือโดยวิธีอื่นไม่สมควร
- (๔) ประดิษฐ์ธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ ที่หรือสิ่งใด ๆ โดยไม่สมควร
- (๕) แสดงหรือใช้สิ่งใด ๆ ที่มีรูปธง รูปจำลองของธง หรือมีแถบสีธงอันมีลักษณะตาม (๔) โดยไม่สมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔

ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงที่ได้บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติ
พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๒
เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธง
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติธง พ.ศ.
๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติธง พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๒) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๑
- (๓) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓
- (๔) พระราชบัญญัติธง (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๔๘๕

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้
พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และ
ให้อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้
บังคับได้

หมวด ๑

ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย

มาตรา ๕ ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย ได้แก่

- (๑) ธงชาติ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว
๘ ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของเส้นธง ตรงกลาง
เป็นแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงินแก่ออกไปทั้งสอง
ข้างเป็นแถบสีขาวกว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจากแถบสีขาวออกไปทั้งสองข้าง
เป็นแถบสีแดงกว้างข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า
“ธงไตรรงค์”

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงอื่นของต่างประเทศนอกจาก
ธงที่กำหนดให้ใช้ ชัก หรือแสดงได้ตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงต่างประเทศโดยไม่ปฏิบัติ
ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง วรรคสาม หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ได้
บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ใช้ ชัก หรือ
แสดงธงดังกล่าวครบถ้วนดังที่กล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดใช้หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธง
ตามที่กำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้พลสังบรรจุ หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ
สิ่งผูกมัด หรือสิ่งใด ๆ หนึ่ง โดยไม่สมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ตรงตามมาตรา ๔
หรือมาตรา ๖ ดังต่อไปนี้

(๑) ประดิษฐ์รูป ตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายอื่นใดในธงธง
รูปจำลองของธง หรือในแถบสีธง นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ
นี้หรือกฎหมายอื่น

(๒) ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงให้มี
ลักษณะตาม (๑)

(๓) ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ
ที่หรือโดยวิธีอื่นไม่สมควร

(๔) ประดิษฐ์ธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ ที่หรือสิ่ง
ใด ๆ โดยไม่สมควร

(๕) แสดงหรือใช้สิ่งใด ๆ ที่มีรูปธง รูปจำลองของธง หรือมีแถบ
สีธงอันมีลักษณะตาม (๔) โดยไม่สมควร
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเหยียดหยาม
ต่อธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงที่ได้บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราช
บัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

วันสำคัญที่ต้องประดับธงชาติไทย

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ
และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ ในส่วนการชักและประดับธงชาติ ณ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และที่สาธารณสถาน ในโอกาสและวันพิธีสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดวันหยุดราชการประจำปี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ. ๒๕๒๒ สำนักนายกรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๓ ในโอกาสและวันพิธีสำคัญให้ชักและประดับธงชาติ ณ อาคารสถานที่ ยานพาหนะ และที่สาธารณสถาน ตามกำหนดวันและระยะเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) วันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๑ มกราคม	๑ วัน
(๒) วันมาฆบูชา	๑ วัน
(๓) วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ วันที่ ๖ เมษายน	๑ วัน
(๔) วันสงกรานต์ วันที่ ๑๓ เมษายน	๑ วัน
(๕) วันฉัตรมงคล วันที่ ๔ พฤษภาคม	๑ วัน
(๖) วันพืชมงคล	๑ วัน
(๗) วันวิสาขบูชา	๑ วัน
(๘) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี วันที่ ๓ มิถุนายน	๑ วัน
(๙) วันอาสาฬหบูชา	๑ วัน
(๑๐) วันเข้าพรรษา	๑ วัน

(๑๑) วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ ๒๘ และวันที่ ๒๙ กรกฎาคม	๒ วัน
(๑๒) วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมาเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และวันแม่แห่งชาติ วันที่ ๑๒ สิงหาคม	๑ วัน
(๑๓) วันพระราชทานธงชาติไทย วันที่ ๒๘ กันยายน	๑ วัน
(๑๔) วันสหประชาชาติ วันที่ ๒๔ ตุลาคม	๑ วัน
(๑๕) วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ วันที่ ๕ และวันที่ ๖ ธันวาคม	๒ วัน
(๑๖) วันรัฐธรรมนูญ วันที่ ๑๐ ธันวาคม	๑ วัน
- การชักและประดับธงชาติในโอกาสหรือวันพิธีสำคัญอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นครั้งคราว
- ส่วนการชักและประดับธงชาติในงานพิธีสำคัญอื่น ๆ ตามประเพณีนิยมให้ปฏิบัติต่อธงด้วยความเคารพ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบ

ในการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๓

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๒๑๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในการแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งบรรจุก หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด ผลิตภัณฑ์ สินค้าใด ๆ อาคาร สถานที่ ยานพาหนะ เครื่องแต่งกาย ร่างกาย หรือสิ่งอื่นใด ที่มีได้มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธงชาติ ประเทศไทย หรือชาติไทย ให้ทำได้โดยสมควรในกรณีเป็นการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์ หรือในกรณีอื่น ๆ นอกจากเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์ตามข้อ ๑๕ ทีวี วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศ ในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ ทีวี วรรคสอง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติและธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๒๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอความเห็นชอบในการแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ การแสดงธงชาติที่กระทำโดยเอกชนจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งบรรจุก หีบห่อ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด ผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าใด ๆ ให้แสดงโดยมีลักษณะ ขนาด และในพื้นที่ที่เหมาะสม

(๒) การแสดงธงชาติไว้ที่อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ ให้แสดงโดยมีลักษณะ ขนาด และในพื้นที่และระดับที่เหมาะสม และอยู่ในตำแหน่งที่บุคคลทั่วไปเห็นได้อย่างชัดเจน

(๓) การแสดงธงชาติไว้ที่เครื่องแต่งกายหรือร่างกาย ให้แสดงไว้บริเวณที่เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ต่ำกว่าระดับเอวของบุคคล

(๔) การแสดงธงชาติไว้ที่สิ่งอื่นใดนอกจากที่กำหนดตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้แสดงไว้
อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบอย่างเคร่งครัด

การแสดงธงชาติในวาระหนึ่งที่ไม่ผิดกฎหมายและเหมาะสม ให้ทำได้โดยสมควร ในลักษณะ
เป็นการปฏิบัติต่อธงชาติด้วยความเคารพ ไม่ดูถูกเหยียดหยาม หรือทำให้เสื่อมเสียซึ่งเกียรติภูมิ
ของประเทศไทยหรือชาติไทย และไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
และจารีตประเพณีแห่งท้องถิ่น

ข้อ ๔ ในกรณีเอกชนเป็นผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการหรือปฏิบัติกรอย่างใดให้เป็นไป
ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์อื่นที่ทางราชการได้กำหนดไว้ และจะต้องดำเนินการ
หรือปฏิบัติกรดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนยื่นคำขอ โดยจะต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าว
ประกอบการยื่นคำขอด้วย

ข้อ ๕ การยื่นคำขอ ให้ยื่นคำขอตามแบบคำขอความเห็นชอบในการแสดงธงชาติที่กระทำ
โดยเอกชนเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์ (ธ.๑) และแบบคำขอความเห็นชอบในการแสดงธงชาติ
ที่กระทำโดยเอกชนในกรณีอื่น ๆ (ธ.๒) ท้ายประกาศนี้ ด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) โดยยื่นคำขอด้วยตนเอง ต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๓๐๐

ข้อ ๖ เอกชนซึ่งประสงค์จะแสดงธงชาติในกรณีอื่น ๆ นอกจากเพื่อประโยชน์ทางการพาณิชย์
ให้ทำได้โดยสมควร หากการแสดงธงชาติดังกล่าวมีลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๓
และคณะกรรมการธงได้ประกาศกำหนดให้การแสดงธงชาติดังกล่าวนั้น สามารถกระทำได้โดยให้ถือว่า
คณะกรรมการธงได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

ข้อ ๗ เมื่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับคำขอแล้ว ให้เสนอคณะกรรมการธง
เพื่อพิจารณา แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

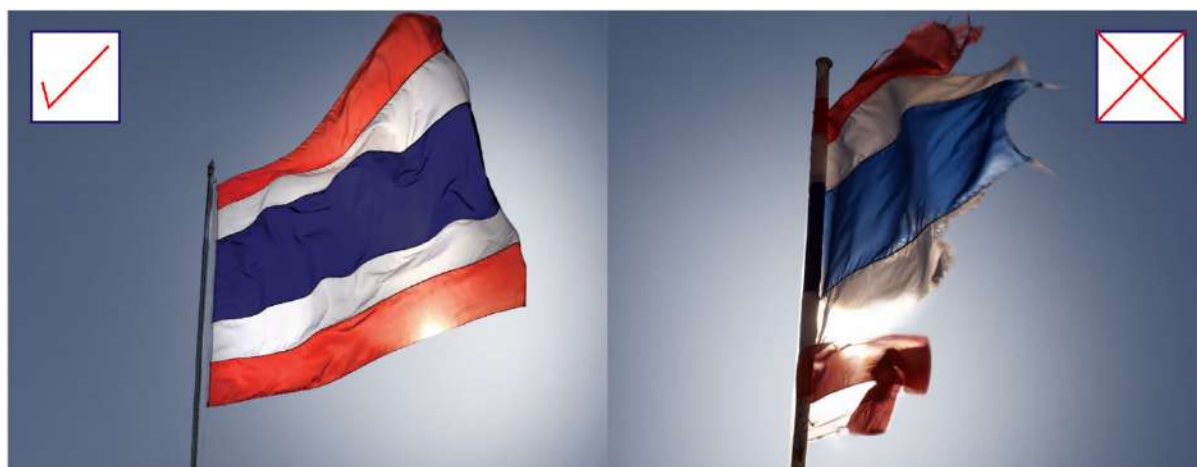
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

การใช้ธงชาติ

การใช้ธงชาติ หมายความว่า การนำธงที่อยู่ในสภาพพร้อมแล้ว ทำให้ปรากฏหรือให้เห็นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ หรือใช้ในโอกาสใดโอกาสหนึ่งตามกำหนดในระเบียบ

ลักษณะธงชาติที่นำมาใช้

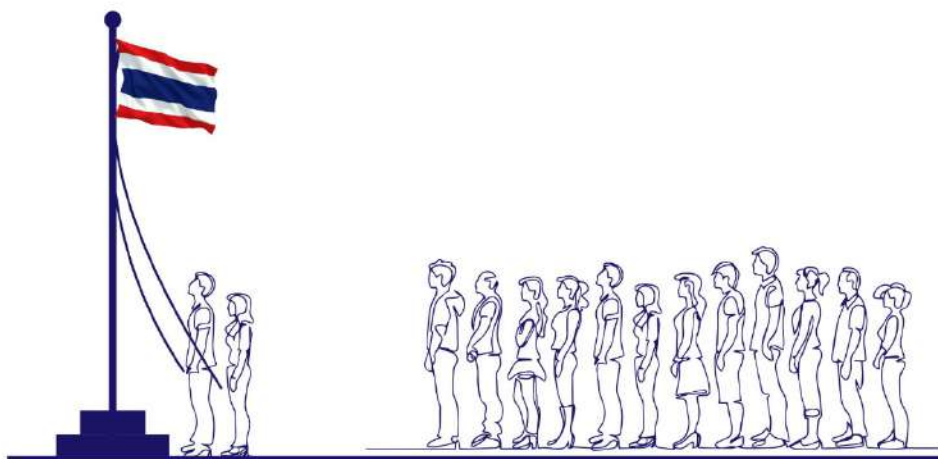

ธงชาติที่จะนำมาใช้ ชัก หรือแสดง ต้องมีสภาพดี เรียบร้อย สมบูรณ์

ธงชาติที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ เก่า ขาด เป็นรู ผิดเพี้ยน สีซีดจนเกินควร จะไม่นำมาใช้

ขนาดเสาธงและพื้นของธงชาติ

เสาธงจะมีขนาดสูงใหญ่เพียงใด ควรอยู่ ณ ที่ใด และจะใช้พื้นธงขนาดเท่าใด ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ปกครองสถานที่นั้น ที่จะพิจารณาให้เหมาะสม สว่างาม แก่อาคารสถานที่

เสาธงสูง ๕ เมตร ควรใช้ธงชาติขนาด ๑.๒๐ X ๑.๘๐ เมตร

เสาธงสูง ๑๐ เมตร ควรใช้ธงชาติขนาด ๒.๐๐ X ๓.๐๐ เมตร

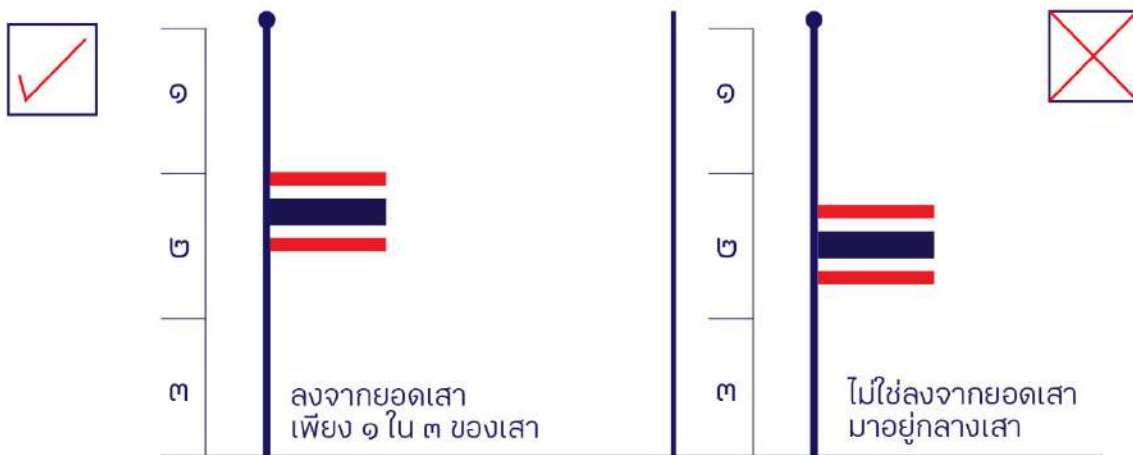
การชักธงชาติ

ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้มีหน้าที่ชักธงชาติต้องแต่งกายเรียบร้อย
๒. เมื่อใกล้กำหนดเวลาชักธงขึ้น ให้เตรียมธงชาติผูกติดกับสายเชือกทางด้านขวาของผู้ชักธงให้เรียบร้อย
๓. เมื่อถึงกำหนดเวลา ให้คล้องชาติออกเต็มผืน แล้วดึงเชือกให้ธงชาติขึ้นช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ จนถึงสุดยอดเสาแล้วจึงผูกเชือกไว้ให้ตึง ไม่ให้ธงลดต่ำลงมา
๔. เมื่อชักธงลง ให้ดึงเชือกให้ธงชาติลงช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ และสายเชือกตึงจนถึงระดับเดิมก่อนชักขึ้น
๕. ในกรณีที่มีการบรรเลงเพลงชาติหรือสัญญาณในการชักธงขึ้นลง จะต้องชักธงชาติขึ้น และลงให้ถึงจุดที่สุดพร้อมกับจบเพลงหรือสัญญาณนั้น ๆ

กรณีที่ทางราชการประกาศให้ลดธงชาติครึ่งเสา

ให้ปฏิบัติในการชักธงขึ้นเช่นเดียวกับ ข้อ ๑ , ๒ และ ๓ เมื่อธงถึงยอดเสาแล้วจึงลดธงลงมาจากยอดเสาเพียง ๑ ใน ๓ ของความสูงเสาหรืออีกนัยหนึ่ง คือธงจะอยู่ที่ความสูง ๒ ใน ๓ ส่วน ของความสูงเสา ไม่ใช่ครึ่งเสา และเมื่อจะชักธงลง ให้ชักธงขึ้นจนถึงยอดเสาก่อน แล้วจึงชักธงลงตามข้อ ๔ และ ๕

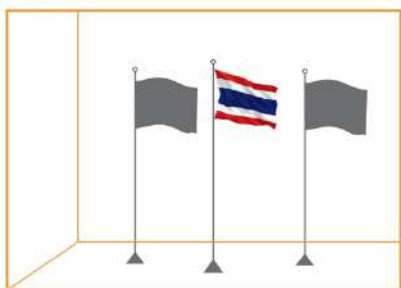
การลดธงชาติครึ่งเสาอย่างถูกต้อง

การประดับธงชาติ

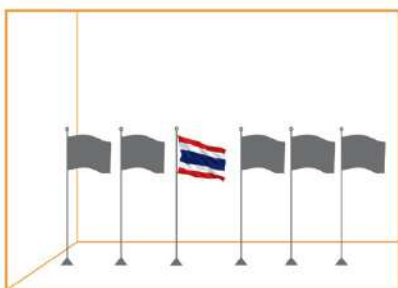
การประดับธงชาติ หมายความว่า การนำธงชาติไปตกแต่งหรือแสดงร่วมกับสิ่งอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น การประดับธงชาติร่วมกับพระพุทธรูปและพระบรมรูป เป็นต้น

การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น

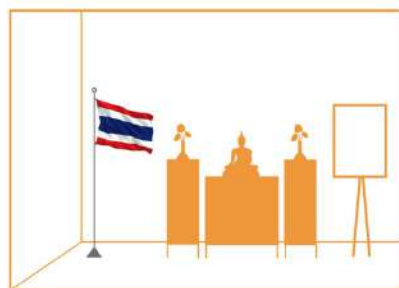
๑. การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยธง ยกเว้นธงพระอิสริยยศ จะต้องไม่ให้ธงชาติอยู่ในระดับต่ำกว่าธงอื่น ๆ และโดยปกติให้จัดธงชาติอยู่ที่เสาธงแรกด้านขวา (เมื่อมองออกมาจากภายใน หรือจุดของสถานที่ที่ใช้ชัก แสดงหรือประดับธงเป็นหลัก)
๒. การประดับธงชาติคู่กับธงอื่นในงานพิธี ซึ่งมีแท่นหรือมีที่สำหรับประธานให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของแท่นพิธีและธงอื่นอยู่ด้านซ้าย
๓. การประดับธงชาติคู่กับธงอื่น นอกจากดังที่กล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้วให้ปฏิบัติ ดังนี้
  - ๓.๑ เมื่อรวมกับธงชาติแล้วนับได้เป็นจำนวนคี่ ให้ธงชาติอยู่กลาง
  - ๓.๒ เมื่อรวมกับธงชาติแล้วนับได้เป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา

การประดับธงชาติร่วมกับธงอื่น
กรณีมีธงรวมนับเป็นจำนวนคี่

การประดับธงชาติร่วมกับธงอื่น
กรณีมีธงรวมนับเป็นจำนวนคู่

การประดับธงชาติร่วมกับ
พระพุทธรูปและพระบรมรูป

การประดับธงชาติร่วมกับพระพุทธรูปและพระบรมรูป

การประดับธงชาติร่วมกับพระพุทธรูปและพระบรมรูปในพิธีการต่าง ๆ เพื่อเป็นที่สักการะร่วมกัน ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของพระพุทธรูป และพระบรมรูปอยู่ด้านซ้ายของพระพุทธรูป

การทำความเคารพธงชาติ การดูแลรักษารองชาติ

การทำความเคารพธงชาติ

๑. เมื่อมีการชักธงชาติขึ้นและลง ให้แสดงความเคารพโดยการยืนตรง หันไปทางเสาธง อาคาร หรือสถานที่ที่มีการชักธงชาติขึ้นและลง จนกว่าจะเสร็จการ
๒. ในกรณีที่ได้ยินเพลงชาติหรือสัญญาณการชักธงชาติ จะเห็นหรือไม่เห็นการชักธงก็ตาม หรือในกรณีอยู่ในอาคารหรือยานพาหนะที่ไม่สามารถยืนแสดงความเคารพได้ ให้แสดงความเคารพโดยหยุดนิ่งในอาคารสำรวม จนกว่าการชักธงชาติหรือเสียงชาติ หรือสัญญาณการชักธงชาติจะสิ้นสุดลง

การดูแลรักษารองชาติ

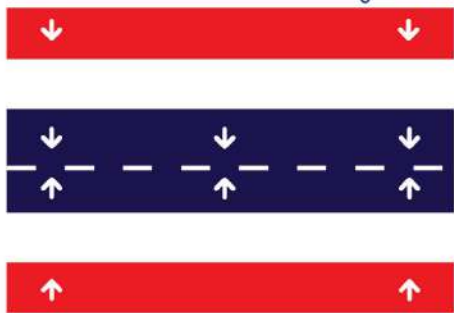
๑. ให้หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานผู้ปกครองอาคารสถานที่ราชการ หรือสถานที่ทำการของหน่วยงานของรัฐและเอกชน ผู้ครอบครองอาคารสถานที่ที่มีการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติ กวดขันดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัด
๒. ให้เจ้าหน้าที่หรือบุคคลผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้ การชักหรือการแสดงธงชาติเก็บรักษารองชาติไว้ด้วยเคารพในสถานที่และที่เก็บอันสมควร
๓. การเชิญธงชาติจากที่เก็บรักษาเพื่อนำไปใช้ ชัก หรือแสดงหรือในกรณีที่ธงชาติเป็นผืนผ้าให้เชิญไปในสภาพที่พับเรียบร้อยและด้วยอาการเคารพ เมื่อถึงจุดที่จะใช้แสดง จึงคล้องออกเพื่อใช้หรือแสดงต่อไป
๔. การเชิญธงชาติจากจุดที่ใช้ ชัก หรือแสดง ไปเก็บไว้ ณ ที่เก็บรักษา ให้ดำเนินการในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในข้อ ๓.

การพับธงชาติ

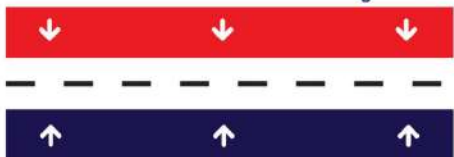
รูปที่ ๑

รูปที่ ๒

รูปที่ ๓

รูปที่ ๔

รูปที่ ๕

รูปที่ ๖

รูปที่ ๗

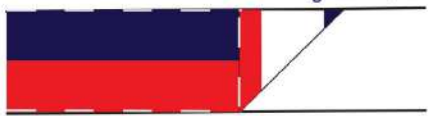
รูปที่ ๘

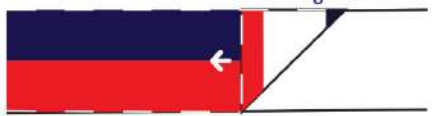
รูปที่ ๙

รูปที่ ๑๐

รูปที่ ๑๑

รูปที่ ๑๒

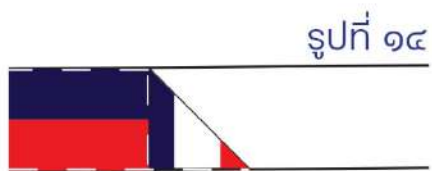

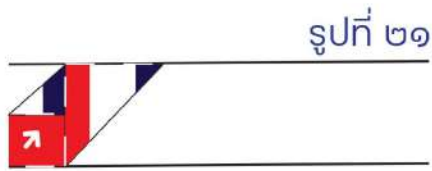
រូបក្រឡា ១៣

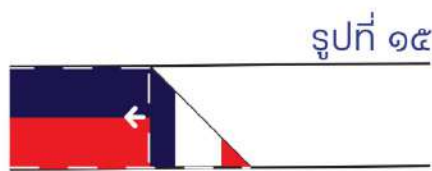
រូបក្រឡា ២០

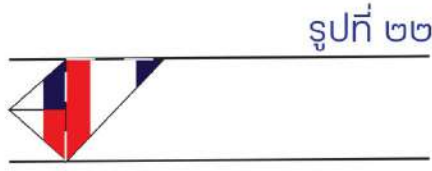
រូបក្រឡា ១៤

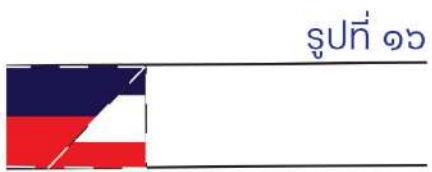
រូបក្រឡា ២១

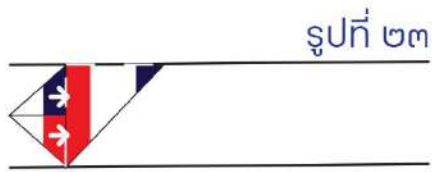
រូបក្រឡា ១៥

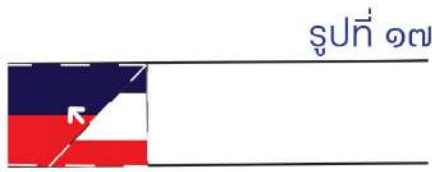
រូបក្រឡា ២២

រូបក្រឡា ១៦

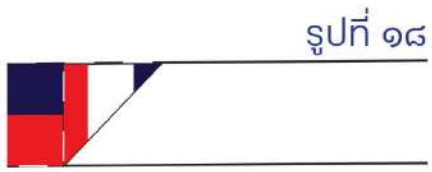
រូបក្រឡា ២៣

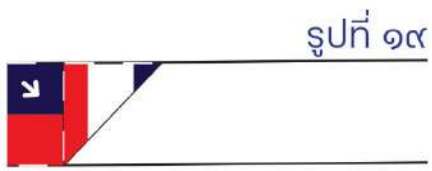
រូបក្រឡា ១៧

រូបក្រឡា ២៤

រូបក្រឡា ១៨

រូបក្រឡា ១៩

រូបក្រឡា ២៥

การทำลายธงชาติเก่าที่ชำรุดเสื่อมสภาพ

ในกรณีที่ธงชาติชำรุด เสียหาย หรือขาดวินไม่สมควรนำมาใช้ ให้ทำลายอย่างเหมาะสม และถูกต้อง ซึ่งกระทำได้โดยวิธีการฉีกผืนธงชาติที่เสื่อมสภาพแล้วให้ริ้วสีแยกออกจากกันให้หมดสภาพ หรือลักษณะอันเป็นผืนธงชาติ หรือแถบสีธงชาติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๒

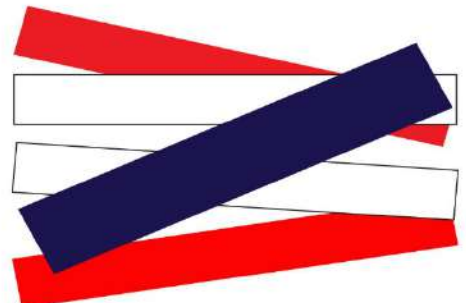
ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๔

ขั้นตอนที่ ๕

ขั้นตอนที่ ๖

“ธงชาติและเพลงชาติไทย
เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทย
เราจงร่วมใจยืนตรงเคารพธงชาติ
ด้วยความภาคภูมิใจในเอกราช
และความเสียสละของบรรพบุรุษไทย”

โครงการปลูกจิตสำนึกและสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย “ธงไตรรงค์ ธำรงไทย”

ที่ปรึกษาโครงการ

๑. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ์
๒. นางสาวอรนุช ศรีนนท์

- ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

บรรณาธิการ

๑. นายพฤตนิพล ประชุมผล
๒. นายนพพร บุญแก้ว
๓. นายอนพัทธ์ สุขเสียงศรี

- ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ธงชาติไทย
ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์และการบริการข้อมูล
ด้านเอกลักษณ์ของชาติ

ขอขอบคุณข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์ธงชาติไทย

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
<https://oer.learn.in.th/thaiidentity>

